

tjugufemörestycken: nittiotvå och	tjugufemörestycken: nittiotvå och
åtta tiondels gram;	åtta tiondels gram;
tioörestycken: femtiosju och sex	tioörestycken: femtiosju och sex
tiondels gram.	tiondels gram.
Av kopparnickel — — — — — — — — — — tio öre.	

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1954.

Jämlikt § 6 lagen den 30 maj 1873 (nr 31) om rikets mynt, sådant detta författningsrum lyder enligt lagen den 18 juli 1942, nr 640, må, efter av Konungen för varje gång därom meddelat beslut, präglas myntstycken av silver med ett namnvärde av fem kronor. Vidare stadgas i paragrafen beträffande femkronemynt, att etthundra stycken dylika skall innehålla lägst niohundrafemton och två tiondels gram fint silver samt vara utmyntade av en legering innehållande minst fyrtio etthundradelar silver. I kungörelsen den 18 juli 1942 (nr 642) med vissa bestämmelser angående skiljemynt fastställes bland annat legeringens sammansättning samt att femkronestyckets vikt skall vara 22,88 gram. Vidare föreskrives i kungörelsen den 20 augusti 1952 (nr 629) angående prägel och inskrift å skiljemynten, att i den mån olika slag av skiljemynt från och med den 1 september 1952 kommer att av mynt- och justeringsverket tillverkas, följande bestämmelser skall tillämpas beträffande femkronestycket. Diametern skall vara 36 millimeter. Myntet skall vidare ha följande prägel och inskrift. På framsidan Konung Gustaf VI Adolfs bild, profil, vänster sida, omgiven av orden »GUSTAF VI ADOLF SVERIGES KONUNG», över bilden myntverkets märke och under bilden myntdirektörens monogram; på fransidan svenska stora riksvapnet under kunglig krona samt som omskrift Hans Maj:t Konungens valspråk »PLIKTEN · FRAMFÖR · ALLT»; på ena sidan vapnet »5» och på den andra sidan »KR» samt överst präglingsåret delat av kronans glob. Randen skall vara räfflad. Några femkronemynt med denna prägel har hittills icke utsläppts i marknaden. Det enda femkronemynt, som utgivits med Hans Maj:t Konung Gustaf VI Adolfs bild, är det jubileumsmynt å fem kronor, som jämlikt särskild kungörelse utsläpptes i rörelsen till hufvästande av Hans Maj:t Konungens 70-årsdag. Detta jubileumsmynt var utfört med särskild prägel men hade en diameter av 36 mm samt i övrigt den för femkronemynt föreskrivna legeringen och vikten.

I en framställning har *fullmäktige i riksbanken* upptagit frågan om utgivande av mynt å fem kronor i syfte att ersätta eller minska omloppet av sedlar i samma valör. Chefen för finansdepartementet har vid sin anmälan i årets statsverksproposition (VII ht, s. 62 ff.) av mynt- och justeringsverkets avlöningsanslag förklarar sig beredd tillstyrka, att mynt- och justeringsverket erhöles bemyndigande att försöksvis genomföra en prägling av dylika mynt till ett belopp av 100 miljoner kronor.

I sin framställning har bankofullmäktige bland annat framhållit, att en-

ligt fullmäktiges uppfattning ett femkronemynt avsett för den allmänna rörelsen icke borde göras så stort som fordrades enligt nu gällande bestämmelser. Myntet borde icke vara större och tyngre än som vore nödvändigt för att undvika sammanblandning i den allmänna rörelsen med andra mynt. Fullmäktige funne för sin del möjligt att tillverka de nya mynten något tunnare än de hittillsvarande och funne icke heller uteslutet att diametern kunde något minskas.

Över fullmäktiges framställning har, efter remiss, *mynt- och justeringsverket* avgivit utlåtande. Verket, som finner fullmäktiges mening att mynten icke borde vara större och tyngre än som vore nödvändigt för att undvika sammanblandning i den allmänna rörelsen med andra mynt icke sakna visst fog, har — med utgångspunkt från att femkronemyntet tydligt skall skilja sig från nu präglade tvåkronemynt — utarbetat ett förslag till nytt femkronemynt. Mynt- och justeringsverket anför härom.

Det nuvarande 2-kronemyntet har en diameter av 31 mm och en minskning av diametern å 5-kronemyntet från det för närvarande fastställda måttet 36 mm till mindre än 34 mm anser verket icke tillrädligt. Verkställda provpräglingar hava givit vid handen, att vikten å ett mynt med 34 mm diameter kan nedsättas till 18 gram mot nuvarande 22,88 gram för ett 36-mm mynt, varvid som jämförelse bör nämnas, att 2-kronemyntets vikt är 14 gram. Vid så stor minskning av diameter och vikt till respektive 34 mm och 18 gram synes dock viss ändring i myntens prägel böra vidtagas, för att förväxling icke skall kunna ske mellan 5- och 2-kronemynt. Verket har av denna anledning låtit utarbeta ett nytt förslag till prägel. För att erhålla en tydlig skillnad har valörsiffran och myntenhetsbeteckningen modellerats betydligt större relativt prägelns i övrigt än vad som är fallet å 2- och 1-kronemynten. Härvid har Kongungens valspråk måst flyttas från myntets fransida och i stället anbringats såsom randskrift, varigenom randens räffling bortfaller. Genom dels det avvikande utseendet av myntets fransida och dels den släta randen med inskrift synes förväxling med 2-kronemyntet vid normal uppmärksamhet icke böra befaras.

Departementschefen har bland annat anfört följande.

I likhet med bankofullmäktige anser jag att det föreslagna femkronemyntet, som är avsett för den allmänna rörelsen, icke bör göras så stort som fordras enligt nu gällande bestämmelser. Det förslag till minskning av femkronemyntets diameter och vikt, som framlagts av mynt- och justeringsverket, kan jag för min del godtaga. För närvarande gäller (§ 6 myntlagen) att etthundra stycken femkronemynt skall innehålla lägst niohundrafemton och två tiondels gram fint silver. Mynt- och justeringsverket har vid utarbetandet av sitt förslag utgått från att etthundra femkronemynt av den nya mindre typen skall innehålla lägst sjuhundratjugu gram fint silver. Ett genomförande av förslaget förutsätter sålunda en ändring av § 6 myntlagen. Jag tillstyrker att en sådan ändring vidtages. Jag vill erinra om att det ankommer på Kungl. Maj:t att i administrativ ordning meddela närmare bestämmelser angående de nya femkronemyntens prägling m. m.

Utskottet. Därest en prägling av femkronemynt, avsedda för den allmänna rörelsen, på sätt föredragande departementschefen föreslagit, kommer till stånd, föreslås i propositionen, att myntet göres mindre än som fordras enligt

nu gällande bestämmelser. För närvarande skall etthundra stycken femkronemynt innehålla lägst niohundrafemton och två tiondels gram fint silver, medan myntet enligt det framlagda förslaget skall innehålla lägst sjuhundra-tjugu gram fint silver. Utskottet finner sig kunna biträda förslaget och hemställer alltså,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande proposition.

Stockholm den 9 mars 1954.

På bankoutskottets vägnar:

FRANS SEVERIN.

Närvarande:

från f ö r s t a kammaren: herrar Ewerlöf, Sundvik, Fahlander, De Geer, Mogård, Boo, Eliasson och Svärd*;

från a n d r a kammaren: herrar Severin i Stockholm, Schmidt, Sköldin*, Gavelin*, Johansson i Kalmar, Boija, Hansson i Önnarp och Nordqvist i Karl-skoga.

---

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.